

עת"א 57492/09/22 - מוחמד ריאן (אסיר) נגד מדינת ישראל, שרות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בחיפה

24 אוקטובר 2022

עת"א 57492-09-22 ריאן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני כב' הנשיא רון שפירא
עותר מוחמד ריאן (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד סלאם שריף
נגד משיבים
1. מדינת ישראל
2. שרות בתי הסוהר
3.

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר במסגרתה עותר הוא להורות על יציאתו לחופשה.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה מאסר בפועל של 4 שנים לאחר שהורשע בביצוע עבירת שידול לחבלה חמורה בכוונה מחמירה. מסווג לקטגוריה ב'1.

העותר טוען כי שהותו בכלא סימנה תפנית חשובה בחייו והוא הפיק תועלת מירבית מהטיפול שקיבל. הוא מודע לחומרת העבירות שביצע ולוקח אחריות מלאה. רוצה להשתקם ולחזור לחיים טובים יותר לאחר שחרורו. סיים קבוצות טיפוליות והשתלב בטיפול אינטנסיבי ופרטני. מתפקד לשביעות רצון הממונים עליו. יצא לשלוש חופשות ובקשתו לחופשה רביעית נדחתה לאור מידע מודיעיני ומשטרתי אך אין לחובתו עבירות משמעת או שלילת טובות הנאה ולא היה כל אירוע חריג בעת מאסרו או בכפר או בסביבתו. קיים הסכם סולחה. גורמי הטיפול ממליצים על המשך יציאתו לחופשות. שותפו לעבירה יצא לחופשות.

המשיב טוען כי העבירות שביצע העותר בוצעו על רקע סכסוך בין משפחות בכאבול ומדובר במעשים שקדם להם תכנון משמעותי והצטיידות בכלי נשק כאשר העותר היה הרוח החיה של אותה תכנית עבריינית. העותר יצא ל-3 חופשות במהלך מאסרו. בתאריך 19.09.22 דן הגורם המוסמך אצל המשיב בבקשת העותר לצאת לחופשה והוחלט לדחותה בשל התנגדות משטרת ישראל וגורמי המודיעין בשב"ס. נטען כי לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשות ולגורם המוסמך אצל המשיב שיקול דעת רחב בהקשר זה. כן נטען כי פקודת נציבות בתי הסוהר מס' 04.40.00 העוסקת בחופשות אסירים קובעת תנאי סף וקריטריונים למתן חופשה וביניהם תפקוד חיובי של האסיר וכן מידת הסכנה הנשקפת לציבור מן האסיר במהלך החופשה. נטען כי חופשה הינה פריבילגיה הניתנת לאסיר כאשר התנהגותו ללא דופי וכאשר הוא

משתתף במסגרת טיפולית במידה שהוגדר כמתאים לטיפול וקיימת יכולת של שב"ס לטפל בו. משטרת ישראל מתנגדת להוצאתו של העותר לחופשה לאור מידע משמעותי המשליך על יציאתו לחופשה באופן ישיר. גם גורמי המודיעין בשב"ס מתנגדים להוצאת העותר לחופשות לאור חמ"ן עדכני בדבר מעורבות ופעילות שלילית.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי אין מקום לקבל את העתירה שכן לא נפל פגם המצדיק את התערבותו של בית המשפט בהחלטת המשיב.

כפי שהובהר על ידי המשיב, קיים חמ"ן עדכני בדבר מעורבות והתנהגות שלילית של העותר במהלך ריצוי המאסר הנוכחי - דו"ח ידיעה מס' 4083402, דו"ח ידיעה מס' 4109435 **ובמיוחד דו"ח ידיעה מס' 4093703** - אשר הוגשו לביהמ"ש ומצביעים על התנהגות שלילית שמצדיקה שלילת יציאה לחופשות כאשר הדו"ח האחרון המצוין לעיל מצביע על מסוכנות.

לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשה והחלטה בעניין זה נתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך אצל המשיב. כמו כן, אין זו דרכו של בית המשפט להתערב בהחלטות הנוגעות ליציאתו של אסיר לחופשה אלא במקרים חריגים, ובהקשר זה לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתו של שב"ס בשיקול דעתו שלו [רע"ב 8174/21 **שרון רווח נ' שירות בתי הסוהר** (29.11.2021); רע"ב 9/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.4.2012)].

יצוין לעניין זה כי כאשר מדובר באסיר המרצה מאסרו בגין עבירות שאמנם אינן עבירות נשק, אך הינן עבירות הקשורות לנשק ולירי מסכן חיי אדם, יש להביא בחשבון גם את הפסיקה המחמירה בשלבים שונים של ההליך הפלילי בנוגע לעבירות בנשק. כפי שנקבע בפסיקה, מדובר בעבירות חמורות, המקימות חזקת מסוכנות ומעורבותו של העותר במעשים מסוג זה משפיעה גם על השיקולים בכל הנוגע לתנאי הכליאה שלו, רמת האבטחה הנדרשת בעניינו וכן האפשרות להוציאו לחופשה. על כן, על רקע ביצוע העבירות הקשורות בנשק שבגין ביצוען מרצה העותר מאסר, ומאחר שבעניינו של העותר קיים מידע שלילי כמפורט לעיל, המצביע על מסוכנות, קיימת חומרה יתרה וחשש מוגבר למסוכנות בעניינו. כפי שטען המשיב, סוג העבירות בהן הורשע העותר, טיבן ונסיבותיהן, על רקע האלימות הגואה בחברה הערבית לאחרונה ומחיר הדמים שגובה אלימות זו, מחזקים את סבירות ההחלטה שקיבל שב"ס בעניינו.

אוסף עוד, לעניין העליה בעבירות נשק, לרבות עבירות שענינן בירי ופגיעה בחיי אדם - הן החקיקה והן הפסיקה העדכנית היוצאת מבית המשפט העליון מנחות את בתי המשפט להחמיר בענישה של מבצעי עבירות בנשק. אותה הנחיה משליכה גם על שיקול הדעת המנהלי באישורי חופשות לאסירים שהורשעו בעבירות בנשק. ראוי ונכון הוא להבהיר כי נאשמים המורשעים בעבירות בנשק לא רק צפויים לריצוי מאסרים ממושכים יותר אלא גם לתנאי כליאה נוקשים יותר, בעיקר ככל שהדבר נוגע להוצאתם לחופשות.

בסיכומי של דבר, לאור המפורט לעיל, לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני, הגעתי למסקנה כי החלטת המשיב בעניינו של העותר הינה החלטה שהתקבלה בהליך מנהלי תקין, מדובר בהחלטה שהתקבלה משיקולים ראויים, אשר הינה החלטה סבירה ועניינית בנסיבות העניין. לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות של ביהמ"ש בהחלטה.

העתירה נדחת.

המזכירות תעביר את פסק הדין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, כ"ט תשרי תשפ"ג, 24
אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא